

	Силабус навчальної дисципліни «Фінанси публічного сектору зарубіжних країн» Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень вищої освіти Освітньо-наукова програма «Управління публічними фінансами» Рік навчання: 2, семестр: 3 Кількість кредитів: 4 (120 год.) Мова викладання: українська Підсумковий контроль – екзамен Форма проведення занять – лекції, семінарські

Назва курсу	«Фінанси публічного сектору зарубіжних країн»
Викладач курсу	СОКИРКО ОЛЕНА СЕРГІЇВНА, к. е. н., доцент кафедри публічних фінансів
E-mail	osokirko@gmail.com
Електронна версія курсу	dpu.edu.ua
Консультації	<i>Очні консультації: середа, 11.00-12.00, кафедра публічних фінансів</i> <i>Онлайн-консультації за потребою</i>

1. Коротка анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Фінанси публічного сектору зарубіжних країн» є пов'язання системи теоретичної підготовки з набуттям певних практичних навичок формування у здобувачів вищої освіти уміння здійснювати аналіз фінансових взаємозв'язків між суб'єктами господарювання, навиків і схильності до комплексного аналізу розвитку різних видів економічної діяльності, фінансів публічного сектору в зарубіжних країнах і розроблення рекомендацій щодо покращення їх конкурентоспроможності на основі співпраці із зацікавленими сторонами.

Головними завданнями навчальної дисципліни є – всебічне пізнання сутності системи соціальних навиків фінансиста, формування знань і навичок, використання найефективніших форм і методів фінансів публічного сектору зарубіжних країн, що направлені на розвиток маркерів його професійної компетентності.

2. Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

ФК5 Оцінити ефективність управління публічними фінансами та здійснювати узагальнення основних тенденцій розвитку фінансів публічного сектору в зарубіжних країнах.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Результати навчання

ПРН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПРН06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	22 / 4
семінарські заняття	18/4
Індивідуально-консультативна робота	2/2
самостійна робота	78/110

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

5. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в УДФСУ». Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях аспірантів та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. Схема дисципліни

Години, семестр денна/заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість Балів)
4/1	Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i>	Знати: економічні реформи 80-х років; державні фінанси як	3

	План лекційного заняття 1. Концептуальні основи дослідження сутності категорії «публічні фінанси». 2. Історичні засади розвитку публічних фінансів. 3. Державні та місцеві фінанси як складові публічних фінансів. 4. Ключові відмінності публічних та приватних фінансів. 5. Функціональні особливості публічних фінансів.	<i>Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	складова публічних фінансів; структурні та функціональні особливості фінансів місцевих органів влади; форми і зміст приватних фінансів. Відмінності між державними і приватними фінансами за П.М.Годме; Економічні функції держави. Функції фінансів та їх суспільне призначення.	
4/1	Тема 2. Публічні фінанси як складова фінансової системи США План лекційного заняття 1. Історичні аспекти формування фінансової системи США 2. Формування фінансової системи США 3. Доходи і видатки федерального бюджету США.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Знати та вміти визначати: видатки федерального бюджету США; програми розподілу бюджетної коштів США; обмеження податкових прав між штатами та їх приклади; особливості складання державного бюджету; склад Конгресу та його функції.	3
4/0	Тема 3. Публічні фінанси Великобританії План лекційного заняття 1. Державні фінанси Великої Британії у фінансовій системі. 2. Структура	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові</i>	Досліджувати та аналізувати: управління казначейства; обов'язки та функції Управління Сполученого Королівства з обслуговування державного боргу;	3

	державного бюджету Великої Британії. 3. Порівняльна характеристика фінансових систем Великої Британії та України	<i>відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	методи розрахунку видатків місцевого самоврядування; фінансова система та її особливості у Англії; фінансова система та її особливості у Уельсі; фінансова система та її особливості у Шотландії.	
3/1	Тема 4. Фінанси публічного сектору Німеччини План лекційного заняття 1. Державні фінанси Німеччини у фінансовій системі країни 2. Структура державного бюджету Німеччини	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Знати: основні галузі промисловості Німеччини на сьогодні; головні функції органів місцевого самоврядування ФРН; основні галузі промисловості у часи економічних криз; п'ять найвідоміших учених-економістів експертної ради; детально охарактеризувати кожен з принципів структури регіонального рівня; характеристику ланкам управління бюджетним устроєм.	8
3/0	Тема 5. Публічні фінанси Франції План лекційного заняття 1. Державні фінанси Франції у фінансовій системі країни 2. Склад фінансової системи	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання</i>	Знати і вміти аналізувати: елементи фінансової системи Франції та їх характеристика; місцевий бюджет Франції та його класифікаційні ознаки; джерела доходів бюджету Франції та їх характеристика; характеристику спеціальних фондів Франції; бюджетна система Франції та її	3

		<i>понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	особливості; характеристику основних принципи бюджетного моніторингу.	
4/1	Тема 6. Фінанси публічного сектору Китаю План лекційного заняття 1. Державні фінанси Китаю у фінансовій системі країни 2. Склад банківської системи 3. Досягнення Китаю за 43 роки політики реформ і відкритості	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i> <i>Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Знати та давати оцінку: сучасним фінансовим досягнення Китаю; найвідоміші комерційні банки для держави; інвестиції Китаю в закордонні акції; найвідоміші китайські реформи щодо фінансової системи та аграрного сектору; особливості освіти.	3

7. Система оцінювання
Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінанси публічного сектору в зарубіжних країнах»
Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (балів)			Контрольний захід №1 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	20					
Теми	Т.1	Т.2	Т.3			
Відповідь на семінарському занятті	5	5	5			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 - (балів)			Контрольний захід №2 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №2	30					
Теми	Т.4	Т.5	Т.6			
Відповідь на семінарських заняттях	5	5	5			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	5					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5					

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (балів)			Контрольний захід №1 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	20					
Теми	Т.1	Т.2	Т.3			
Відповідь на занятті			5			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час аудиторних занять та проміжних контрольних заходів					
Модулі	Модуль 2 - (балів)			Контрольний захід №2 – 5 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №2	30					
Теми	Т.4	Т.5	Т.6			
Відповідь на занятті		5				

Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час аудиторних занять та проміжних контрольних заходів			
Індивідуальна робота	20			

8. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктив ний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; рефератів, підготовлених здобувачем, обсягом до 10 сторінок формату А4 (обов'язково розробити до реферату презентації – не менше 7 слайдів) за тематикою, що дотична темі дисертації.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички, тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки із врахуванням тематики дисертації. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Рекомендована література

Основна:

1. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Луніна І.О.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 440 с.
2. Стійкість державних фінансів України у довгостроковій перспективі : кол. моногр. / Луніна І.О., Білоусова О.С., Твердохлібова Д.В. та ін.; за ред. д.е.н., Луніна І.О.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 364 с.
3. Бублик Є.О. Фінансова відкритість транзитивних економік: монографія / Бублик Є.О.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 324 с.
4. Єлісеєва Л. В. Роль соціального капіталу в економічному розвитку : монографія / Єлісеєва Л. В.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2019. 356 с.
5. Індустрія фінансових послуг в умовах «нової реальності»: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Н.М. Шелудько; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2021. 142 с.
6. Макроперспективи ендогенізації економічного розвитку України: колективна монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2021. 518 с.

Допоміжна:

1. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України: колективна монографія / Зимовець В. В., Даниленко А. І., Терещенко О. О. та ін.; за ред. Зимовець В. В.; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ : б. в., 2019. 305 с.
2. Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи, колективна монографія / за заг. ред. В.Г. Баранової, О.М. Гончаренко. Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с.
3. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. К. : Видавництво Ліра - К, 2020. 404 с.
4. Клапків, Ю. М. Ринок страхових послуг : концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку. Insurance services market : conceptual principles, technical innovations and development prospects: монографія / Клапків Ю. М. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.mof.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasury.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
7. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: www.rp.gov.ua/
8. Офіційний сайт Фонду державного майна України. URL: www.spfu.gov.ua
9. Офіційний сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://www.ibser.org.ua>

Міжнародні видання:

1. Європейський науковий журнал. URL:<http://www.eujournal.org/index.php/esj>
2. Міжнародний науковий журнал «The Advanced Science Journal». URL:
<http://www.advancedscience.org>
3. Науковий журнал «The USA Applied Sciences». URL:
<https://pubhtml5.com/uuhm/wmjn/basic/151-154>
4. Європейський журнал економіки і управління: «European Journal of Economics and Management Sciences. <https://ejem.cz>